

MAVZU: VIRUSLI GEPATIT KASALLIGI

Xojiyeva Xayitxon Tolipovna

Xo'jaobod Abu Ali ibn Sino nomidagi jamoat salomatligi texnikumi

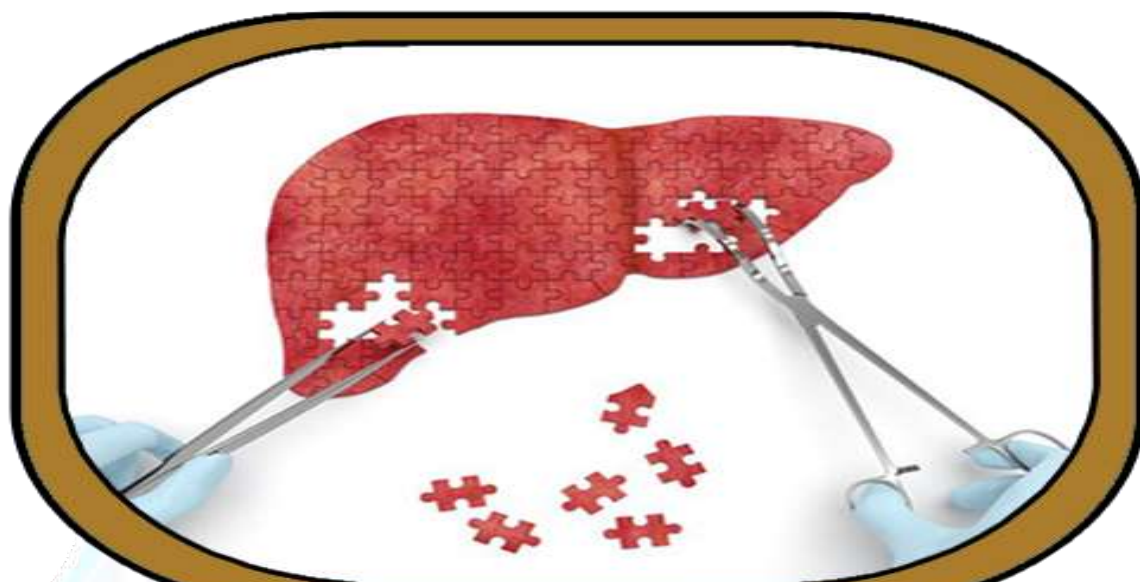
Yuqumli kasalliklar fani o'qituvchisi

Virusli gepatit – o'tkir yuqumli kasallik; jigar hujayralarining zararlanishi, umumiy intoksikatsiya belgilari, teri va shilliq qavatlarning sarg'ayishi, peshobning to'q sariq yoki „pivo“ga o'xshash, najasning oqimtir tusga (gilvata rangiga) kirishi, jigar, ba'zan taloqning ham kattalashishi bilan ifodalanadi. Virusli gepatit deganda bir-biriga o'xshash olti xil gepatit tushuniladi, bular A, V, S, D, Ye, G viruslari qo'zg'atadigan kasalliklardir. Ular yuqishiga qarab og'iz orqali (A, Ye) va parenteral yo'l bilan yuqadigan (B, S, D, G) xillarga ajratiladi. A va Ye virusli gepatitlarda viruslar bemorning axlati orqali tashqariga chiqadi. Shuning uchun axlat, suv, oziq-ovqat mahsulotlari, bemor foydalangan buyum va narsalardan ifloslanish juda xavfli hisoblanadi.

Gepatit B –yuqumli jigar kasalligi. Bu kasallik o'tkir yoki surunkali bo'ladi.

Sabablari

Kasallik asosan qon orqali yuqadigan gepatit B virusi bilan tanaga zarar yetkazish natijasida yuzaga keladi. Gepatit B sabablari:

Virusli gepatit haqida

- himoyalangan jinsiy aloqa, jinsiy sherikning tez-tez o'zgarishi;
- inyeksion giyohvand moddalarni iste'mol qilish, tatuirovka salonlari xizmatlaridan foydalanish (iflos igna orqali yuqtirish);
- qon quyish, tibbiy muassasalarda operatsiyalar paytida infeksiya yuqishi;
- infeksiyalangan odamning shaxsiy gigiena vositalaridan foydalanish;
- tug'ruq paytida onadan homilaga virus yuqishi.

Gepatit B belgilari

Kasallikning dastlabki belgilari odatda infeksiyalanishdan 12 hafta o'tgach paydo bo'ladi. Gepatit B uchun xarakterli alomatlar quyidagicha:

Virusli gepatitlar epidemiologiyasi va profilaktikasi

- tez charchoq, doimiy charchoq hissi;
- ko'ngil aynishi, qusish;
- qovurg'a osti o'ng tomonda vaqti-vaqti bilan og'riq;
- siydikning qorayishi;
- tana haroratining ko'tarilishi;
- ko'z oqlari, terining sarg'ayishi;
- axlat rangsizlanishi.

Agar sizda ham shunga o'xshash belgilar borligini aniqlasangiz, darhol shifokorga murojaat qiling. Kasallikning oqibatlarini bartaraf etishdan ko'ra oldini olish osonroq.

Diagnostika

Gepatit B diagnostikasi gepatolog tomonidan amalga oshiriladi. Buning uchun u bir qator tahlillar va tadqiqotlarni tayinlaydi:

- umumiy ko'rik;
- umumiy, biokimyoviy qon testlari;
- qorin bo'shlig'i organlarining ultratovush tekshiruvi;
- PCR diagnostikasi;
- siydiki tahlili;
- jigar testlari.

Har qanday zamonaviy gepatologiya markazida to'liq tashxis qo'yish mumkin.

Gepatit B ni davolash

Gepatit B ni davolash quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- virusga qarshi preparatlar;
- gepatoprotektorlar;
- immunomodulyatsion vositalar.

Hozirgi vaqtda gepatit B ni to'liq davolash mumkin, tuzalgandan so'ng, bemor virusga qarshi umrbod immunitetga ega bo'ladi.

Gepatit B qayerda davolanadi?

Birinchi alomatlar paydo bo'lganda, kasallikni o'tkazib yubormaslik uchun shifokor ko'rigidan o'tish kerak.

Foydalangan adabiyotlar

1. R.E Giyasova, D.X Dadamuhamedova “Yuqumli kasalliklar va infeksiyon nazorat” Turon nashriyoti 2022 yil.

2. R.E.Giyasova, S.A.Mirzaeva "Sestrinskiy uxod zapatsientami s infeksionnymi zabolevaniyami" Tashkent, "Ilm Ziya", 2015 g.
3. A.Gadayev, M.F Ziyayeva va R.To`rakulova "Terapiya" "Yosh avlod matbaa" 2022 yil.
4. S.R Hakimho`jayeva, D.A Nabiyeva "Tibbiyot kasbiga kirish" "Yosh avlod matbaa" 2022 yil.
5. Ye.I.Musaboev, A.Q.Bayjanov "Yuqumli kasalliklar, epidemiologiya va parazitologiya". Toshkent, "O'zbekiston milliy ensiklopediyasi" Davlat ilmiy nashriyoti, 2006 yil.
6. A.G.Raxmanova, V.K. Prigojina «Infeksionnye bolezni». Sankt- Peterburg, izdatelstvo Piter, 2001 yil.